

WAT IS EN WIL
DE
NATIONALE UNIE
OP ALGEMEEN CHRISTELIJKE
GRONDSLAG

	blz.
I. Inleidend woord	1—3
II. Beginselverklaring	4—5
III. Algemeen program	6—10
IV. Kernprogram verkiezingen 1956 (met toelichting) .	11—20

Dit geschrift bevat vooreerst een inleidend woord, hetwelk aantoont, waarom de oprichting van de

NATIONALE UNIE OP ALGEMEEN CHRISTELIJKE GRONDSLAG

het juiste antwoord is op de politieke noden van het huidige tijdsgewricht hier te lande. Deze algemene inleiding, welke gevolgd wordt door een beginselverklaring en een beknopt algemeen program, bevat in het kort de voornaamste grondslagen.

Vervolgens is in dit geschrift opgenomen, bij wijze van kernprogram voor de verkiezingen van dit jaar, de toelichting en uitwerking van de 8 voornaamste hoofdpunten, welke de Nationale Unie bij de bekendmaking van haar oprichting op 7 januari 1956 weergaf.

Het Landelijk Secretariaat is gevestigd:

Carel Reinierszkade 171, 's-Gravenhage, Telefoon: 77.22.67.

Giro no. 196.190 ten name van: Dr. J. M. E. M. A. Zonnenberg.

Bankrekening: N.V. Bankierskantoor van Lissa en Kann,

Lange Vijverberg 3, 's-Gravenhage, ten name van:

Dr. J. M. E. M. A. Zonnenberg,

Secretaris-Penningmeester Nationale Unie.

IV. KERNPROGRAM VERKIEZINGEN 1956 (MET TOELICHTING)

Hoofdpunt 1.

Stimulering van de nationale gedachte, tot uiting te brengen door een meer fiere houding op internationaal terrein en door meer respect voor de Grondwet dan bij verschillende gelegenheden werd gedemonstreerd.

A. Taak van Nederland in de wereld:

Slechts landen met een gezond besef van eigenwaarde kunnen medewerken aan het grote zedelijke doel der mensheid, de totstandkoming van een redelijke wereld-samenleving te verwezenlijken via een internationale (= tussenstatelijke) samenwerking op basis van gelijkwaardigheid van grote en kleine staten. De zogenaamde *supra*- of boven-nationale politiek, welke vrijwel alle grotere Nederlandse politieke partijen aanhangen, leidt — naar is gebleken — tot te vergaande blokpolitiek, welke enerzijds een positieve Nederlandse bijdrage tot bovengenoemde redelijke wereld-samenleving verhindert en anderzijds met zich heeft gebracht, dat het Nederlandse nationaal-eigen bestel ernstig geweld is aangedaan, o.a. door opname van het huidige artikel 63 van de Grondwet. Gebleken is dus enerzijds, dat vorengenoemde blokpolitiek Christelijk Nederland bijv. heeft verhinderd enigerlei bijdrage te geven:

- a. tot een constructieve en duurzame oplossing van het Duitse vraagstuk; ook voor de vraagstukken rond de staat Israël blijve in Nederland grote belangstelling voor een constructieve en duurzame oplossing daarvan bestaan;
- b. tot het bevorderen van de uitsluitende hantering van de atoom-energie voor vreedzaam, welvaartsbevorderend gebruik, via een geheel van maatregelen bestaande uit:
  1. afzien van proefnemingen met atoomwapenen;
  2. afzien van het gebruiken dezer wapenen en
  3. algemene controle op de bewapening, één en ander via internationale overeenkomsten.

Ofschoon zowel Z.H. de Paus als de Wereldraad van Kerken de sub b genoemde problemen een gewetensplicht van de volkeren en hun regeringen achten en niemand minder dan President Eisenhower meent, dat dit soort problemen vooraan in de praktische politiek dient te staan, is geen enkele regerings-verantwoordelijkheids dragende Nederlandse politieke partij, zowel van confessionele als van niet-confessionele aard tot dusver bereid en in staat gebleken, hieraan iets te doen. Ook de in hooggestemde bewoordin-

gen opgestelde oproepen van H.M. de Koningin brengen geen reacties teweeg in de concrete politiek. Integendeel, de supra-nationale politiek, waarvan geen enkele volkenrecht-deskundige van naam een definitie weet te geven, heeft anderzijds geleid tot zodanige afbrokkeling van het besef van nationale eigenwaarde, dat zij in 1952 o.m. heeft veroorzaakt een artikel in de Grondwet (n.l. artikel 63), waarbij de Regering, internationale overeenkomsten sluitende, welke afwijken van de Grondwet, — eventueel ook terzake van de daarin verankerde grondrechten (vrijheid van drukpers, vereniging of vergadering, enz.) — zonder Kamerontbinding deze wijzigingen kan doorvoeren.

Slechts éénmaal behoeft zij een 2/3 meerderheid in de Staten-Generaal. Een uitspraak van het Volk hierover, via nieuwe verkiezingen uit te lokken, komt er niet meer aan te pas. In 1952 heeft men het Nederlandse Volk o.m. tot aanvaarding van art. 63 van de Grondwet gebracht, door de daartoe nodige Kamerontbinding te laten samenvallen met de gewone 4-jaarlijkse verkiezingen en voorts bij de gehele verkiezingsvoorlichting en -propaganda deze zaak dood te zwijgen! Als enige Nederlandse politieke partij zal de Nationale Unie eisen, dat artikel 63 van de Grondwet wordt geschrapt en weer meer respect zal ontstaan voor onze Grondwet en de daarin verankerde grondrechten. Als enige Nederlandse politieke partij zal de Nationale Unie, gezien haar Algemeen Christelijke Grondslag eisen, dat aan de hiervoor opgesomde wensen op internationaal-politiek gebied van de leiders der Christelijke Godsdiensten aandacht wordt geschonken in de praktische politiek van Nederland.

B. Taak van Nederland in Zuid-Oost-Azië:

Daar de taak van Nederland ten behoeve van Suriname en de Nederlandse Antillen geen speciale bespreking behoeft, wordt hier uitsluitend behandeld de taak van Nederland in Zuid-Oost-Azië. Mede gezien de algemene politieke situatie in Azië, dient Nederland in internationaal-politiek opzicht een bewuste onafhankelijkheidspolitiek te volgen en los van S.E.A.T.O. en A.N.Z.U.S.-verdragen te blijven. Wat Indonesië betreft, de eenzijdige opzegging van de Nederlands-Indonesische Unie door Indonesië en de reacties hierop in het buitenland, zullen enerzijds betekenen, dat er weinig tegen te doen zal zijn, dat de Nederlands-Indonesische betrekkingen in een nabije toekomst in overeenstemming zullen worden gebracht met de verhouding tussen Indonesië en andere mogelijkheden.

Anderzijds houdt deze ontwikkeling in, dat Nederlands Nieuw-

Guinea geen voorwerp van onderhandeling meer zal zijn tussen Nederland en Indonesië. Totdat de bevolking rijp zal zijn voor de verwezenlijking van haar zelfbeschikkingsrecht, heeft Nederland aldaar een taak, o.a. in de vorm van het doorvoeren op korte termijn van een objectief en constructief plan voor de ontwikkeling en openlegging van Nieuw-Guinea, mede in het belang van de autotochthone bevolking. De Nationale Unie zal bevorderen, dat met dit plan, als nationale taak van de eerste rang, ten spoedigste wordt begonnen, terwijl met de voltooiing geen langere tijd gemoeid mag zijn dan nodig is om zulks op verantwoorde wijze te doen geschieden.

C. Defensie-politiek:

Het sub A en sub B uitgestippelde internationaal-politieke beleid, benevens de ontwikkeling van de internationaal-politieke toestand in haar geheel, vormen uiteraard de beide bases van de door de Nationale Unie, voorgestane defensiepolitiek. Binnen dit raam is de Nederlandse defensie-politiek — voorzover geen uitdrukking van nationaal zelfbewustzijn, c.q. voor handhaving van de binnenlandse orde in uitzonderingsgevallen — in de eerste plaats gericht op handhaving van Nederlands zelfstandig bestaan.

Naast de materiële offers, die zulks eist, mogen persoonlijke offers — zo deze nog ooit nodig mochten zijn — slechts dan worden gevraagd, indien zij kunnen worden verantwoord tegen de geestelijke achtergrond van een pal staan voor het uitdragen van de Christelijke gedachte in de praktijk van het politieke en maatschappelijke leven.

Hoofdpunt 2.

Een betere behartiging van de belangen van door de oorlog gedupeerden, zowel hier te lande als in Indonesië en een nakomen van de erkende morele verplichtingen tegenover deze personen.

Het wil de Nationale Unie voorkomen, dat dit programmapunt nog steeds ten zeerste van node is. Op allerlei wijzen en in tal van gevallen is tekort geschoten ten aanzien van de belangen van door de oorlog gedupeerden in de ruimste zin des woords. De Stichting 1940—1945 bedelt nog steeds voor de oorlogsslachtoffers in Nederland door de onvoldoende zorg van de Nederlandse Regering voor de nagelaten betrekkingen. De schandelijke behandeling nog heden ten dage van de gerepatrieerden, tengevolge van de onvoldoende rehabilitatie en het gesol met de Garantiewet enz., roept om daden, die hieraan ten spoedigste een einde maken.

Het aankweken van een algemeen besef, dat hier vóór alles een nationale taak ligt, behoort derhalve tot één der eerste doeleinden van de Nationale Unie.

Wat de positie en situatie der Nederlanders in Indonesië betreft, zo dient Nederland pal te staan voor deze bevolkingsgroep en haar, waar nodig, hoe dan ook op onbekrompen wijze te steunen, bijv. door overbrenging naar Nederland, resp. toelating tot Nieuw-Guinea.

Bij het overwegen van een redelijke oplossing van het Ambonnezen-vraagstuk zij men bedacht op het verschaffen zo nodig van afdoende internationale waarborgen, opdat deze bevolkingsgroep in haar vrouwen in Nederland niet nog verder worde beschaamd. Een speciale Commissie van deskundigen bereide deze zaak voor, op een zodanige wijze dat blijkt, dat Nederland hierin een nationale en internationale taak van de eerste orde ziet.

Ter vermijding van misverstand moge hieraan worden toegevoegd, dat ook aan de positie van de zgn. vergeten groepen (kleine spaarders, huiseigenaren, oud-verpleegsters, gepensioneerden, enz. enz.), bijzondere aandacht door de Nationale Unie zal worden gegeven, daar het aan de oorlog en de nasleep hiervan is te wijten, dat de meesten van hen geen onbezorgde toekomst c.q. levensavond kunnen tegemoet zien.

De aanpassing van bestaande pensioenaanspraken aan het zgn. bodempensioen wordt verworpen, omdat anders de juridische bases van pensioenen en soortgelijke aanspraken worden ondermijnd.

Hoofdpunt 3.

Herziening van het — zelfs door de Staten-Generaal — niet voldoende beoordeelbare, excessieve en extreme belastingbeleid.

De Nationale Unie gaat in haar belastingparagraaf van de veronderstelling uit, dat het primaire en hoofdzakelijke doel der belastingen dient te zijn: dekkingsmiddel van overheidsuitgaven.

Hoewel de belastingheffing uiteraard en onwillekeurig steeds enige invloed zal uitoefenen op de prijsvorming en de inkomstenverdeling, schuilt er naar de mening van de Nationale Unie een groot gevaar in, indien de belastingheffing nadrukkelijk wordt gehanteerd als reguleur van een financieel-economische Overheidspolitiek, derhalve voor het bedrijven ook van een fiscale, socialistisch geïnspireerde conjunctuurpolitiek met achterstelling van het primaire, hierbovengenoemde doel, n.l. de budgetaire functie van de belastingen. Het belastingbeleid dient derhalve in drieërlei opzicht grondig te worden herzien:

a) Aan de huidige vooropstelling van de zgn. regulerende func-

tie van de belastingen dient ten minste en aanstonds een einde te worden gemaakt in die zin, dat het totaalbedrag aan geheven belastingen van jaar tot jaar niet aanzienlijk de toegestane uitgaven mag te boven gaan en zo dit toch het geval mocht zijn, ter vermijding van overschotten, belastingverlaging aanstonds volgt; met andere woorden: de socialistische praktijken in dit opzicht van de meeste na-oorlogse jaren dienen radicaal te worden beëindigd.

b) Bij de herziening van het Nederlandse belastingstelsel verdient, naast het doorvoeren van het beginsel sub a) bepleit, een verlaging — m.n. ook voor de ongehuwden — van de huidige excessieve heffingspercentages van de loon-, inkomsten- en winstbelastingen aanbeveling, aangezien deze o.a. de ondernemingsgeest — ook van individuele personen — lam leggen.

Voorzover bedoelde verlaging om budgetaire reden moet worden opgevangen door verhoging bij andere belastingen verdient het overweging dit te zoeken op het terrein van sommige, hiervoor in aanmerking komende indirecte of kostprijsverhogende belastingen. Belastingen, die, hetzij het eigendomsrecht illusoir dreigen te maken en een gezonde financiering van ondernemingen belemmeren, hetzij tegenover kleine opbrengsten relatief hoge perceptiekosten vereisen, dienen te worden afgeschaft.

c) De verantwoording aan Staten-Generaal en volk van het gevoerde belastingbeleid dient op zodanige overzichtelijke wijze en in zodanige begrijpelijke vorm te geschieden, dat elke ontwikkelde leek dit vermag te volgen.

Hoofdpunt 4.

Bestrijding van de bestaande uitholling van de privaat-eigendom en het daadwerkelijk bevorderen van voor de hand liggende bezitsvorming bij brede groepen.

A. Er van uitgaande, dat de verwerving van privaat-eigendom gerekend moet worden tot de fundamentele rechten van het individu in de Westers-democratische samenleving, dienen alle belemmeringen, voorzover niet uit een oogpunt van algemeen belang noodzakelijk, uit de weg te worden geruimd. Als zodanige belemmering geldt niet alleen het onder hoofdpunt 3 gewraakte belastingbeleid; ook vallen hieronder die maatregelen, liggende buiten de financieel-economische sfeer, welke de zeggenschap over verworven eigendommen verminderen. De sedert de bevrijding gevoerde politiek van het scheppen van op zichzelf niet verwerpelijke sociale zekerheden, heeft echter geleid tot maatregelen, waardoor de zeggenschap over verworven eigendommen aanzienlijk is verminderd.

Hierbij moet in de eerste plaats worden gedacht aan het gevoerde woningbouw- en huurbeleid, waarbij allerlei factoren zijn aan te wijzen, die niet anders kunnen worden beschouwd, dan als een te vergaande beperking van de mogelijkheden tot het verwerven van eigendom.

B. Bevordering van voor de hand liggende bezitsvorming bij brede groepen zal op zodanige wijze moeten geschieden, dat, rekening houdende met hetgeen onder A. werd vermeld, deze bezitsvorming niet mag leiden tot inbreuk op de rechten van anderen.

In het algemeen zal gestreefd moeten worden naar dusdanige maatregelen, welke het voor brede groepen mogelijk maken duurzaam en op effectieve wijze de vruchten van verworven bezit te plukken. Als voor de hand liggende bezitsvorming voor brede groepen komt in eerste instantie in aanmerking het verwerven van een eigen woning. In verband hiermede dient het op dit doel gerichte sparen te worden aangemoedigd door middel van belastingvrijdom ten aanzien van spaargelden. Het woningbouwbeleid dient hierop mede te worden afgestemd.

Hoofdpunt 5.

Het op gezonde basis brengen van het woningbouwbeleid, o.m. door verhoging van de curveprijs voor woningwetwoningen; belangrijke verruiming, althans verzachting van het contingeringsstelsel; herziening van het arbeids- en loonbeleid in de bouwvakken; aanzienlijke versnelde aanpassing van de huren (met compensatie voor de huurders) tot een rendabel huurpeil.

Het Nederlandse Volk, hetwelk steeds veel heeft overgehad voor het genot van goed wonen, was tot de oorlog gewend een bepaald percentage van zijn inkomen aan huur te betalen. Uit sociale motieven werden via zgn. woningwetwoningen subsidies verleend ten einde bij bepaalde bevolkingsgroepen de huren niet boven de gebruikelijke inkomenspercentages te doen uitkomen.

Het na de oorlog gevoerde huur- (en bouw)beleid, dat belangrijk afweek van het overige loon- en prijsbeleid, heeft door het handhaven van het verbroken evenwicht tussen huren en bouwkosten teweeggebracht, dat enerzijds grote groepen, die het voorrecht hadden over een woning te beschikken, eraan gewend zijn geraakt, een te laag percentage van hun inkomen voor het woongenot te betalen. Anderzijds is de woningbouw, door het te lage huurniveau een niet aantrekkelijk winstobject voor de particuliere bouwondernemer geworden, zodat uiteraard ook de omvang van het arbeids-

aanbod in de bouwnijverheid hierdoor ongunstig wordt beïnvloed. Tenslotte is het — op een starre, los van plaatselijke bouwcapaciteit gehanteerde contingentering berustende — vergunningsstelsel, dat aldus bovendien strijdig is met artikel 15, lid 1 der Wederopbouwwet, oorzaak van het eindeloos continuëren van het woningtekort. Lijkt, na 10 jaren wanbeleid, bij het contingenteringsstelsel enigerlei kentering ten goede te wachten, het foutieve huurbeleid blijft daarentegen onveranderd, waarbij de — in Westers economisch opzicht — niet te verdedigen stelling van officiële zijde blijft gehanteerd, dat de huurprijzen geen invloed hebben op de omvang en inhoud enerzijds van de woningvraag en anderzijds van het aanbod van arbeiders en kapitaalsgoederen ten behoeve van de woningbouw. Hiermede blijft het gecentraliseerde woningdirigisme ten volle gehandhaafd met alle nadelen van dien: ambtenarij en administratieve rompslomp, te lage zgn. curveprijzen (waardoor minder huizen gebouwd worden dan de bouwcapaciteit toelaat), het zgn. „uitkleden” van woningen, het tekort doen aan bonafide verhuurders (door de huurstop), enz.

De Nationale Unie wenst aan een en ander op de kortst mogelijke termijn een radicaal einde te maken, allereerst door een aanzienlijk versnelde aanpassing van de huren (met compensatie voor de huurders) tot een rendabel huurpeil, benevens door het bouwen — op grote schaal en waar nodig — van noodwoningen, in het bijzonder ten behoeve van jonggehuwden.

De hernieuwde inschakeling van het prijs-mechanisme, m.a.w. de terugkeer van de vóór-oorlogse evenwichtstoestand is de eerste voorwaarde voor het herstel van gezonde toestanden op de woningmarkt en in het bouwbedrijf en tevens voor een beëindiging van het dirigisme bij de volkshuisvesting en de middenstand.

Hoofdpunt 6.

Een middenstandsbeleid, hetwelk doordrongen is van de betekenis van de middenstanden als essentiële sector van de sociaal-economische structuur van de Westerse maatschappij.

Vat men de traditioneel aan de middenstanden of middengroepen toegeschreven kwaliteiten (nl. de persoonlijkheidsvormende waarde van ongedeelde arbeidsverantwoordelijkheid, het door het eigen bezit noodzakelijk gestimuleerde verantwoordelijkheidsbesef en de door één en ander bevorderde vrijheidszin en onafhankelijkheidsdrang) samen, dan kan de uitkomst, de specifieke bijdrage van de middenstand tot de Westerse cultuur, worden aangemerkt als het — deels onbewust — in ere houden van een levenswijze, waarin typisch tot uiting komt, dat „de mens de maat is van alle dingen”.

Zo groot mogelijke, maatschappelijk zo sterk mogelijke, dynamische middenstanden zijn mede door de door haar bevorderde veelvormigheid in de wijzen van behoeftebevrediging, van groot belang voor de instandhouding en ontwikkeling van de beschaving en de welvaart (m.n. ook van de arbeidersklasse).

Het is derhalve een algemeen belang, dat het aantal zelfstandige middenstanders niet te gering wordt en hierbij geen voortdurende omzetting plaats vindt van zelfstandige middenstanders in onzelfstandigen. In dit verband verdient er allereerst voor te worden gezorgd, dat de vestigingseisen krachtens de Vestigingswet Bedrijven 1954, zo sober en doeltreffend mogelijk worden gehouden, zulks temeer omdat in bepaalde kringen van de middenstand ernstige klachten inzake overlading en ondoeltreffendheid van deze eisen bestaan. Vervolgens dient erop te worden gewezen, dat tengevolge van het huidige bouw- en huurbeleid (zie onder hoofdpunt 5) conflicten ontstaan met het beginsel van volledige vestigingsvrijheid voor alle middenstanders, die aan de vestigingseisen voldoen. In nieuwe woonwijken en bij saneringsplannen van oude wijken moet erop worden toegezien, dat de desbetreffende gemeentelijke verordeningen en regelingen, welke het aantal middenstanders beperken en dus het door de Rijksoverheid van de hand gewezen behoefte-element uitdrukkelijk binnenhalen, geen afbreuk doen aan een passende verzorging van het publiek en aan de redelijke wensen van middenstanders, die van mening zijn dat vestiging voor hen aantrekkelijk is. Bij het continuëren van het bestaande bouw- en huurbeleid is te vrezen, dat de middenstand met name hierdoor wordt teruggedrongen en een kleiner percentage van de verzorging der bevolking met goederen en diensten behoudt dan voordien het geval was.

Tenslotte worde — naar analogie van bijv. de Amerikaanse wetgeving terzake — de totstandkoming van een speciale wetgeving tot wering van onbehoorlijke concurrentie met kracht bevorderd, zulks ter aanvulling van artikel 328-bis W.v.S. zomede van de zich tot de kartellering beperkende a.s. Wet Economische Mededinging.

Hoofdpunt 7.

Efficiënt en krachtig ingrijpen in de hand over hand toenemende verkeerschaos.

Behalve de reeds door anderen bepleite versterking van het verantwoordelijkheidsbesef bij alle weggebruikers en intensivering van de voorlichting en het onderwijs met betrekking tot de ver-

keersregels, dient met kracht de eigenlijke oorzaak van de huidige verkeers-chaos uit de weg te worden geruimd.

Als deze oorzaak kan worden genoemd, de te trage aanpassing van de wegen aan de huidige en toekomstige ontwikkeling van de verkeers-intensiteit. In het bijzonder zal acht geslagen moeten worden op scheiding van de verkeersgroepen (auto-verkeer, fietsers, voetgangers enz.). Op hoofdwegen in het bijzonder zullen gelijkvloerse kruisingen van ongelijke verkeersgroepen vermeden dienen te worden. Aan de verlichting en bebakening van hoofdwegen zal de grootst mogelijke aandacht moeten worden geschonken.

Binnen de bebouwde kommen dienen opnieuw bepaalde voorschriften o.a., waar geëigend, inzake de toelaatbare maximum-snelheden, te worden ingevoerd. In het bijzonder in de grote steden dienen, waar mogelijk, door gebruikmaking van parallelwegen de verkeersgroepen van elkaar te worden gescheiden. De doorvoering van het éénrichtingsverkeer en de aanleg van verkeerslichten op alle belangrijke kruispunten in het bijzonder wanneer daarvan gebruikgemaakt wordt door verschillende verkeersgroepen, dient te worden bevorderd. Ten behoeve van voetgangers dienen op zo kort mogelijke termijn beschermende maatregelen te worden afgekondigd. Op wegen, bestemd voor gemengd gebruik door fietsers en bromfietzers, dient voor de laatsete groep een snelheidsbeperking te worden vastgesteld, waardoor redelijkerwijs de veiligheid van de eerste groep niet in gevaar wordt gebracht.

Hoofdpunt 8.

Het scheppen van mogelijkheden voor de leden van de Staten-Generaal, zich beter dan tot nu toe te oriënteren omtrent belangrijke internationale- en nationale vraagstukken, door uitrusting van deze parlementaire colleges met adequate onderzoeksorganen.

Het ontmoet geen tegenspraak, dat de samenleving en haar noden een toenemende ingewikkeldheid te zien geven, waardoor het minder gemakkelijk, zo niet vrij bezwaarlijk is geworden voor de Kamerleden — speciaal zij, die deel uitmaken van kleinere, kleine of nieuwe partijen — zich al de historische, technische en gespecialiseerde kennis, die bij tal van onderwerpen onmisbaar is, eigen te maken.

Hoewel de grotere, reeds langere tijd bestaande partijen in deze kunnen terugvallen op wetenschappelijke instituten aan hun partij-secretariaat verbonden, is dit nieuwe, kleine of kleinere partijen, die in vele gevallen het zout der democratie vormen, niet mogelijk.

Naar dezerzijdse mening moet de voorkeur worden gegeven aan een

documentatie- en researchdienst, bestaande uit een staf van experts, die gelijkelijk ter vrije beschikking staat van elk lid en elke fractie van de Staten-Generaal in de gevallen, waaraan hieraan behoefte bestaat. Temeer daar in Amerika (waar slechts twee grote partijen elkaar het regeringskasteel betwisten) dit al geruime tijd bestaat en in Engeland (waar zich een enigszins analoge situatie als in Amerika voordoet) ook vorengenoemde behoefte wordt gevoeld, lijkt het gewenst ten spoedigste ook in Nederland een dergelijke voorziening te treffen.

Het gaat hier dus in de eerste plaats om het desgevraagd beschikbaar stellen van zo uitputtend mogelijke feitenkennis, m.n. omtrent belangrijke internationale en nationale vraagstukken, waaromtrent, naar de ervaring uitwijst, bij vele Kamerleden, ook van de fracties der grote partijen, nog wel het één en ander ontbreekt. Op het kostenmotief kan en mag deze voorziening niet afspringen, vooral niet indien men bedenkt, dat het luttele aantal leden van de Staten-Generaal tenslotte verantwoordelijk is voor de besteding van ca. 6.500 miljoen gulden, d.w.z. $\frac{1}{4}$ oftewel 25 % van het totale volksinkomen van Nederland per jaar.

's-Gravenhage, Pasen 1956.

UITTREKSEL UIT DE STATUTEN

- Artikel 4. De Partij stelt zich ten doel: de bevordering van het welzijn van de volkeren, levende onder het gezag van de Nederlandse Kroon.
- Artikel 5. Voor de Partij zullen de Goddelijke Openbaring en de in de natuurlijke orde gelegen zedelijke normen, richtsnoer harer handelingen zijn.
- Artikel 6. De Partij zal het in artikel 4 genoemde doel trachten te verwezenlijken met alle haar ten dienste staande wettige middelen in de geest van de Christelijke verdraagzaamheid.
- Artikel 10. De Partij kan iedere natuurlijke persoon, die de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, het Partij-Program onderschrijft en in het bezit is van het Nederlands Staatsburgerschap, als Lid tot de Partij toelaten.